

Gebruik de begroting om economische waarde in ons land te houden

In de aanloop naar 21 juli, onze nationale feestdag, gaan de begrotingsbesprekingen een nieuwe fase in; allicht slepen ze aan tot het najaar. Er liggen intussen al heel wat voorstellen op tafel en er worden talloze ballonnetjes opgelaten, maar bijna allemaal vertrekken ze van hetzelfde, foute uitgangspunt: nog meer inkomsten zoeken voor de begroting. Daardoor dreigt de meest voor de hand liggende winst onbesproken te blijven: het herstel van ons concurrentievermogen. Want elke dag lekt er Belgische welvaart weg naar de buurlanden, en we laten het gebeuren. Het fenomeen heet grensaankoop.

De helft van de Belgen woont op minder dan vijftig kilometer van een landsgrens. Het grote prijsverschil met dezelfde producten in de buurlanden maakt de rit lonend, en dus rijden ze. In 2025 gaven Belgen 708 miljoen euro uit aan voeding en dranken net over de grens. Dat is geen statistiek om koel bij te blijven: het is btw die we mislopen, omzet die we niet boeken en werk dat ginds ontstaat in plaats van hier.

En vergis je niet, dit gaat niet over één enkele sector of één enkel product. De één steekt de grens over voor goedkoper water en neemt en passant een paar kratten wijn mee; de ander rijdt voor die goedgeprijsde fles whisky en laadt meteen ook koffie, luiers, wasmiddel en de weekboodschappen in. Welke richting het ook uitgaat, het resultaat is hetzelfde: niet één product verlaat het land, maar de hele kar. En met die kar verdwijnt telkens een stukje Belgische economie: de supermarkt, de kruidenier, de drankenhandelaar, de stokerij, de brouwerij, de waterproducent, de wijnbouwer, de toeleveranciers. Het raakt ons allemaal.

En een volle kar wegduwen gaat veel sneller dan ze terughalen. De voorbije tien jaar bewijzen het: hoe groter de prijskloof met onze buurlanden werd, hoe meer Belgen hun winkelkar over de grens vulden, en hoe dieper die gewoonte zich verankerde. Wie in een open economie als de onze de schatkist probeert te spijsen door de lasten te verhogen, botst telkens op hetzelfde fenomeen: de aankopen verhuizen. Het gezegde luidt dat een ezel zich geen twee keer stoot aan dezelfde steen. Het aanhouden of verhogen van de lastendruk haalt geen euro terug. Het duwt de kar alleen verder weg.

Gelukkig kan de regering nu wel de juiste keuze maken. Het regeerakkoord benoemt grensaankopen met zoveel woorden een probleem en zet een eerste, welkome reeks maatregelen in gang, die het prijsverschil met onze buurlanden helpen verkleinen. Het belooft zelfs te onderzoeken welke fiscale lasten verder omlaag kunnen. Eindelijk.

Onze vraag is dan ook simpel, maar vraagt ambitie: benut de begrotingsonderhandelingen om de maatregelen uit het regeerakkoord uit te voeren. En toon de moed om als bijkomende maatregel de lasten te verlagen op producten waar de prijskloof het diepst snijdt.

Wie denkt dat begroting en herstel van het concurrentievermogen botsen, heeft het mis. Ze vallen samen. Ons land verdient pas aan belastingen, jobs en activiteit als de aankopen hier plaatsvinden. Aankopen terughalen is een van de meest adequate hefboomen die er zijn: ze spekt de schatkist en beschermt onze ondernemers. Een status quo doet precies het omgekeerde. 2015 bewees het.

En achter die cijfers staan mensen. Producenten, retailers, handelaars, distributeurs, horeca-uitbaters en hun teams, vaak familiebedrijven met opeenvolgende generaties. Juist die kmo's vormen de ruggengraat van onze economie, en in budgettair krappe tijden zijn ze een van de weinige echte groeihefboomen die het land nog heeft. Zij vragen niet om subsidies, maar om een eerlijk speelveld. Dat herstellen kost de overheid op termijn niets. Het brengt activiteit, jobs en inkomsten gewoon terug naar huis.

Daarom roepen wij de regeringspartners op: maak in dit begrotingstraject, of het nu in juli of in het najaar landt, de ambities uit het regeerakkoord waar. Houd de Belgische kar in België, en geef ons land iets om te vieren: een volle kar aan de juiste kant van de grens.

Ondertekenaars

Walter Gelens - CEO, BABM,

Pascal De Greef – CEO, Comeos,

Ann Wurman – CEO, Fevia,

Bart Buysse – CEO, Unizo,

Geert Van Lerberghe – Algemeen directeur, Vinum Et Spiritus